

De Zoon van JHWH in het O.T.

De zoon van JHWH in het Oude Testament is Israël als volk. De leden van het volk worden ook wel ‘zonen’ genoemd.

Exodus 4:22 Dan zult gij tot Farao zeggen: Alzo zegt JHWH: Mijn zoon, Mijn eerstgeborene, is Israël.

Exodus 4:23 En Ik heb tot u gezegd: Laat Mijn zoon trekken, dat hij Mij diene! maar gij hebt geweigerd hem te laten trekken; zie, Ik zal uw zoon, uw eerstgeborene doden!

Psalmen 2:7 Ik zal van het besluit verhalen: JHWH heeft tot Mij gezegd: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd.

Hosea 11:1 Als Israël een kind was, toen heb Ik hem liefgehad, en Ik heb Mijn zoon uit Egypte geroepen.

De Zoon van God in het N.T.

Wij zien ineens een grote verandering in het Nieuwe Testament, alwaar Jezus tot Zoon van God is gemaakt. God is tot Vader gemaakt, die een Zoon zou hebben, en de schrijver van de Hebreeën brief past het zoonschap uit Psalm 2 ineens toe op Jezus en niet meer op Israël. Psalm 2 spreekt niet over een zogenaamde ‘eeuwige generatie’ van Jezus, zoals sommigen kerkvaders en theologen dat beweren. Het gaat om een tijdsbepaling, het heden. Israël is tot volk gegeneerd in het heden. Is Israël ineens afgeschreven als zoon van JHWH in het N.T.?

Hebreeën 1:5 Want tot wien van de engelen heeft Hij ooit gezegd: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb ik U gegeneerd? En wederom: Ik zal Hem tot een Vader zijn, en Hij zal Mij tot een Zoon zijn?

Hebreeën 5:5 Alzo heeft ook Christus Zichzelven niet verheerlijkt, om Hogepriester te worden, maar Die tot Hem gesproken heeft: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd.

De naamgeving ‘Oud’ en ‘Nieuw’ Testament wekt de indruk dat het nieuwe veel beter zou zijn dan het oude, en dat het oude min of meer afgeschreven en uit de tijd is. Dit berust op een zeer groot misverstand. Een betere naamgeving zou geweest zijn: ‘Eerste’ en ‘Tweede’ Testament, hoewel het woord ‘testament’ een betekenis heeft van een laatste wilsbeschikking.

Verzoeningsleer

De verzoeningsleer heeft drie pijlers volgens de kerkvader Irenaeus, bisschop van Lyon, omstreeks einde 2e eeuw.

De eerste pijler is de Apostolische Geloofsbelijdenis.

In deze geloofsbelijdenis wordt de menswording van Jezus beleden, zijn leven en sterven, maar ook zijn opstanding en hemelvaart. Deze zaken zijn beschreven als een historische werkelijkheid. Er komt volgens deze belijdenis aan het einde der tijden een opstanding der doden in het vlees, en een laatste oordeel. Daarbij zijn, volgens Irenaeus, twee mogelijkheden: Wie in geloof het offer van Jezus aanneemt mag ten hemel gaan. Wie het offer afwijst wordt verwezen naar de brandende hel. Heel simpel, wie op deze geloofsbelijdenis volmondig 'ja' zegt is bevoorrecht en wordt behouden.

De tweede pijler is het gezag der kerk, de apostolische erfopvolging.

De derde pijler noemde Irenaeus de apostolische teksten, zoals deze in het Nieuwe Testament staan beschreven. Alles wat niet binnen dit kader van de verzoeningsleer paste, noemde hij vals. De R.K.kerk viert nu nog het zoenoffer van Jezus op de wijze zoals door Irenaeus werd bedacht. Aan de mis gaat een gemeenschappelijke schuldbelijdenis vooraf, waarna tijdens het heilig avondmaal met brood en wijn de dood van Jezus wordt herdacht in de heilige commune.

Irenaeus

Er waren in de tijd van Irenaeus andere gelovigen die niet geloofden in een historische Jezus, o.a. de gnostici, katharen en verschillende christus-culten. Zij geloofden in de mythische gestalte van Jezus in een visioen, niet in werkelijkheid. Men kon Jezus ontmoeten in de geest, zoals ook Paulus leert. Paulus zag Jezus niet in werkelijkheid, maar in een visioen. Op die wijze kon ieder mens weer een nieuw mens worden, een christos of gezalfde. Irenaeus maakte van de Christus-mythe een heuse persoonlijkheid, Jezus die als zoenoffer zich voor de mensen had gegeven. Veel tijdgenoten van Irenaeus verklaarden hem voor een grote

ketter, iemand die de mensen maar wat wijsmaakte. De christelijke kerk in die tijd wilde één waarheid, één boek als bijbel, één geloofsbelydenis, één kerk, met één vertegenwoordiger van Christus, de paus. Alles wat hiervan afweek werd voor kettters gehouden. Irenaeus schreef dan ook een boek tégen de kettters: Adversus Haeres.

Keizer Constantijn liet ongeveer 150 jaar na Irenaeus diens leer tot basis van het christendom maken. Te Nicea in 325 werd besloten dat de christelijke kerk voortaan de verzoening door het offer van Jezus centraal zou stellen. Verschillende bisschoppen, donatisten, arianen, bogomielen of katharen en paulicianen verzetten zich hiertegen. Velen van hen geloofden immers niet in de godheid en historiciteit van Jezus. Constantijns wil was wet.

Augustinus

Daarna krijgen wij Augustinus, die stelde dat de mensen door de kerk van zichzelf moesten worden bevrijd. Augustinus bedacht de leer der erfzonde. Vanwege Adams zonde zou God het gehele mensengeslacht tot de verdoemenis hebben veroordeeld. Via de geslachtsdaad zou de zondeschuld van Adam doorgegeven worden aan alle nakomelingen. Het betreft hier de zogenoemde concupiscentie (kwade begeerlijkheid of vleselijke lust). De mensen zouden na Adam via de geslachtsdaad slechts in elkaar behagen scheppen en niet in God. Tijdens de liefdesgemeenschap zouden de mensen God geheel vergeten en via extase geheel in elkaar opgaan in schaamteloos genot, aldus Augustinus. Jezus zou hebben moeten sterven om ons van de gevolgen van de eerste zonde van Adam en Eva te verlossen. De gewettigde vraag die men hierbij kan stellen, die wellicht wat naïef en goddeloos klinkt, is of God dan niet deze zonde van Adam en Eva had kunnen verhinderen,

Augustinus in vol ornaat, met borstlap waarin alziend oog, en met myter

daar Hij deze zonde bij de koning van Gerar wél verhinderde (belette), toen deze Sara van Abraham had genomen, zie Genesis 20:3-7

3 Maar God kwam tot Abimelech in een droom des nachts, en Hij zeide tot hem: Zie, gij zijt dood om der vrouwe wil, die gij weggenomen hebt; want zij is met een man getrouwd.

4 Doch Abimelech was tot haar niet genaderd; daarom zeide hij: JHWH! zult Gij dan ook een rechtvaardig volk doden?

5 Heeft hij zelf mij niet gezegd: Zij is mijn zuster? en zij, ook zij heeft gezegd: Hij is mijn broeder. In oprechtheid mijns harten en in reinheid mijner handen, heb ik dit gedaan.

6 En God zeide tot hem in den droom: Ik heb ook geweten, dat gij dit in oprechtheid uws harten gedaan hebt, en **Ik heb u ook belet van tegen Mij te zondigen; daarom heb Ik u niet toegelaten, haar aan te roeren.**

7 Zo geef dan nu dezès mans huisvrouw weder; want hij is een profeet, en hij zal voor u bidden, opdat gij leeft; maar zo gij haar niet wedergeeft, weet, dat gij voorzeker sterven zult, gij, en al wat uwes is!

De Reformatie hield vast aan Augustinus en bracht geen vernieuwing tot stand inzake de leer der erfzonde en verkiezing/verwerping. Er waren in de dagen van Augustinus ook nog vrije geloofsbewegingen, maar die werden door hem onder het gezag van de kerk en het wereldlijke gezag gebracht, desnoods met geweld. Geweld werd gewettigd, daar volgens Romeinen 13 de overheid 'Gods diensdijner' zou zijn. Zodoende kon Calvijn met een gerust hart zijn tegenstander Servet verraden aan de Inquisitie, om hem te laten verbranden. Calvijn wenste hem wel een 'milde dood' toe. De kerkvaders achtten het gerechtvaardigd om bij de mensen angst te kweken om hen trouw te doen zijn aan de kerk, opdat het kerkelijk parasietensysteem kon worden gehandhaafd. De nietigheid van de mens, is alzo de rechtvaardiging van de macht. De kerk werd het werktuig van het kwaad in zichzelf, door de kettters uit te willen roeien,

Katharen worden afgeslacht

wat ze dan ook tot het uiterste in de naam van God heeft gedaan. De Katharen en anderen ervoeren dat zij alleen vrij konden zijn wanneer zij de kerk de rug toekeerden, door zich niets aan te trekken van de dreigementen en hellestraffen. Augustinus had immers gezegd dat het de plicht der kerk was de gelovigen te dwingen in te gaan, daar het anders slecht met hen zou aflopen.

Mensenoffers

In vroeger tijden werden mensenoffers gebracht. Hoe kwam men daartoe? In die tijd had men geen grip op de grillige natuur, op ziekten en andere onheilen. Men bracht uit vrees en angst offers aan de denkbeeldige goden, om gunsten af te smeken. Erge hongersnood, pest of droogte bracht hen er zelfs in uiterste nood toe mensenoffers te brengen. Een vader moet toch wel in grote nood verkeren wil hij zijn kind als offer ter verbranding op een altaar leggen!

Abraham wist dat er in zijn dagen ook mensenoffers werden gebracht, o.a. aan de Moloch. JHWH stelde Abraham op de proef, waaruit hij leerde dat JHWH helemaal geen beulachtige God is die mensenoffers zou verlangen, zie brochure 387. Zou JHWH, die mensenoffers verfoeit, Zelf wél een mensenoffer in de vorm van Jezus hebben geëist ter bevrediging van Zijn wraakgevoelens over de zonden van Adam en diens nageslacht? Dat zou strijden met Zijn eigen wetten!

mensenoffer door D. Van Beecq

Ezechiël 20:31 Ja, met het offeren uwer gaven, met **uw kinderen door het vuur te doen doorgaan**, zijt gij verontreinigd aan al uw drekgoden tot op dezen dag toe; en zou Ik van u gevraagd worden, o huis Israëls? Zo waarachtig als Ik leef, spreekt JHWH, zo Ik van u gevraagd worde!

Mensenoffer:

Uit Wikipedia, de vrije encyclopedie:

Servet verbrand

Een mensenoffer voor de god Vitzliputzli, door Jan Karel Donatus Van Beecq (1638-1722). Een mensenoffer is het doden van een mens als offer, dus eigenlijk is het in wezen het "vermoorden" van een mens maar dan in de overtuiging dat het "juist" is en wordt gedaan als geschenk aan een god. Dus binnen de context van de religie.

Het profaan offeren van mensenlevens in bijvoorbeeld een oorlog of een gevechtshandeling wordt meestal niet geïnterpreteerd als "mensenoffer". Het wordt dan "sneuvelen" of "vallen op het veld van eer" genoemd, noodzakelijk volgens een "hogere" (bijvoorbeeld nationaal) doel. In de tweede wereldoorlog waren de kamikaze piloten de "zelfmoordenaars" of de "mensenoffers" in opdracht van de Keizer die toen nog een goddelijke status had. Ook tegenwoordig nog wordt "zelfopoffering" binnen extreme religieuze sekten uitgevoerd in de overtuiging dat na de dood een beloning wacht; zie "Zelfmoordenaarslag".

Mensenoffer bij de Azteken

Het mensenoffer heeft door zijn radicale en grensoverschrijdende karakter de mens vanouds sterk geïntrigeerd. In veel culturen zijn mensenoffers een onderdeel van de religieuze praktijk geweest. Abraham moest door een engel weerhouden worden van het offeren van zijn eigen zoon, hoewel God hem had gezegd iets wat hem dierbaar was te offeren. Ook de Grieken en Romeinen berichten dat hun vroege voorouders mensenoffers brachten als onderdeel van vruchtbaarheidsriten.

In het oude Egypte zijn alleen van de allereerste koningen, bijv. Hor-Aha bewijzen van deze praktijk gevonden. In Nubië, bijvoorbeeld in Kerma heeft de gewoonte om bij het overlijden van de vorst een groot aantal van zijn getrouwe dienaren mede het graf in te sturen veel langer stand gehouden. Berucht is de Fenicische afgod Baäl, ook vermeld in de bijbel, waaraan kinderen werden geofferd.

Tot zover Wikipedia.

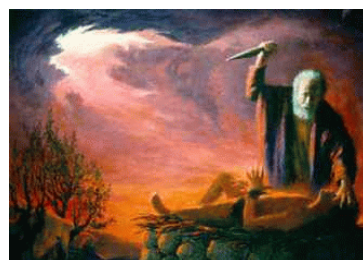

Een God-geëist mensenoffer?

Inquisitie mensenoffers

Volgens de joden is Jezus niet de zoon van God. God wil geen mensenoffer en offert zichzelf niet op via Jezus. Joden geloven dat God God is en geen mens wordt, en dat mensen mensen zijn en geen God worden.

Abraham offert Izaak. Er staat nergens dat hij een mes ophief

De Apostolische vaders hadden geen uitgewerkte leer van de verzoening door voldoening door Jezus. Wel vindt men bij hen aanwijzingen voor de leer van Jezus' plaatsbekledend lijden. In een brief aan Diognetes staat dat God Zijn eigen zoon als losprijs gaf voor ons. Ook Polycarpus, leerling van Johannes, schrijft in dezelfde zin. Clement laat Jesaja 53 ook op Jezus slaan. Justinus Martyr schrijft dat Christus verlost van de vloek, door voor ons te sterven. De Alexandrijnse vaders, als Origenes, leerden dat Jezus zich aan de satan had aangeboden als losprijs voor onze zielen. De duivel zou de zodeloze Jezus niet in zijn macht hebben kunnen houden. Wij zien hieruit dat men het toen reeds had over een heuse duivel-figuur, die met Jezus in een strijd gewikkeld was, waarbij Jezus overwinnaar werd.

Anselmus (1033 - 1109) kwam met de stelling dat God in Zijn eer was gekrenkt vanwege onze zonden, en dat diende gestraft te worden. God kon de zonden niet door de vingers zien, want dat zou Zijn rechtvaardigheid aantasten. Dus alleen verzoening door middel van voldoening, waaraan niet door een gewoon mens kon worden voldaan, dus alleen door de Godmens Jezus.

Wij zijn hier reeds zeer ver van het 'Oude Testament' verwijderd, waarin JHWH na berouw mild vergeeft en niet verwijt, zonder offer of borgstelling. Men had intussen een geheel ánder Godsbeeld ontwikkeld, op Grieks Platonische leest geschoeid.

Jean Meslier

Jean Meslier (1664-1729) was een Franse dorpspriester die bij zijn overlijden een 'tijdbom' achterliet, in de vorm van een explosief geschrift. In dat geschrift weerlegde hij alle leerstellingen van de kerk. Hij heeft zijn gehele leven braaf zijn plichten als pastoor vervuld. In de loop der jaren was hij gaan twifelen aan de juistheid van het christelijk geloof, en ontdekte vele tegenstrijdigheden in de teksten van de bijbel. In zijn 'testament' vraagt Meslier aan zijn parochianen om vergiffenis voor het feit dat hij hen jarenlang had misleid. Hij had geen ander vak geleerd dan het priesterschap, en had geen andere broodwinning, waren zijn verschonende argumenten.

Citaat uit de werken van Jean Meslier:

Maar het is ook niet geloofwaardig dat een almachtige, oneindig goede en wijze God, zich van zulke bedriegelijke middelen zou bedienen, om zijn wil aan de mensheid kenbaar te maken; want dat zou uiteindelijk betekenen, dat hij de mens bewust wil misleiden en voor hem een valstrik spant, opdat de mens zich in zijn keuze zou vergissen.

Ook is niet aannemelijk dat een god die houdt van samenhang en vrede, tevens belangrijke voorwaarden voor het geluk van de mens, als basis van zijn godsdienst, een zo fatale bron van onlusten en eeuwige verdeeldheid tussen de mensen zou kiezen: Meslier I,86,1.

Wat nu de instelling van de bloedige (dieren) offers betreft, hier zijn de heilige boeken overduidelijk, en verwijzen allen naar God. Maar het zou hier ongepast zijn om op de gruwelijke details in te gaan, waarmee die offers moesten gebeuren. Daarom verwijs ik de lezer, die er enige interesse zou voor hebben, naar Exodus (Hfs XXV,1; Hfs XXVII,1 en 21; Hfs XXVIII,3; Hfs XXIX,1-11). Meslier 355

Jean Meslier

Maar waren die mensen dan niet gek en verblind als ze geloofden dat ze God konden vereren door zijn eigen schepsels te verscheuren, te doden en te verbranden, omdat ze meenden dat ze offers aan hem moesten brengen? En hoe is het mogelijk dat nu nog onze christfanaten zo kortzichtig zijn, dat ze kunnen geloven dat ze God de vader een uitzonderlijk plezier doen, met hem voortdurend te herinneren aan het offer van zijn zoon, die op een schandelijke en ellendige wijze aan het kruis het leven liet? Het is duidelijk dat zoiets alleen maar in de geest van hardnekkig verblinden kan ontstaan.

Met betrekking tot de dierenoffers wil ik er alleen nog maar aan toevoegen dat de priesters, getooid in kleurrijke gewaden, zich vergenoegden met het offeren van bloed, orgaanvles, levers, kroppen van vogels, nieren, nagels, dierenhuiden, kruiden en zoetigheden. Er kwam ook heel veel rook bij te pas (van het offervuur), en het geheel was gedrenkt in drek, wijn en olie. In één

woord, een smerige boel en erbarmelijke toestanden, die in niets moesten onder doen voor de meest primitieve magische bezweringen.

Maar het meest weezinwekkende was wel, dat de wetten van dit afschuwelijke Joodse volk ook mensenoffers voorschreven. De barbaren (wie dat nu ook mogen geweest zijn) die deze verschrikkelijke wet hadden opgesteld, eisten (Zie Leviticus,

Hfst.XXVII), dat een mens die aan God was gewijd geworden zonder medelijden ter dood moest worden gebracht. Als gevolg van dit walgelijke voorschrift heeft Jephtha zijn dochter geofferd. Saul wilde hetzelfde doen met zijn zoon (maar dit werd vermeden).

Over de leugens in de christelijke leer en moraal

De christelijke godsdienst, de zogenaamde apostolische en Romeinse, leert en verplicht de mens te geloven, dat er slechts één enkele God is; maar tegelijkertijd beweert zij, dat er drie goddelijke personen bestaan, waarvan elkeen waarachtig God is. Dat is duidelijk onzinnig, want als er drie personen zijn, die zich werkelijk God mogen noemen, dan zijn er in werkelijkheid drie Goden. Ofwel beweert men dat er slechts één enkele God bestaat, of men houdt het op drie Goden. Want één en dezelfde zaak kan niet op hetzelfde ogenblik enkelvoudig (homogeen) en drievoudig (heterogeen) zijn.

Er wordt ook beweerd dat de eerste van die zogezegde goddelijke personen, die men de "vader" noemt, de tweede goddelijke persoon, de "zoon", heeft verwekt. Samen hebben zij dan de derde goddelijke persoon, d.w.z., de "heilige geest" voortgebracht. Die drie goddelijke personen zijn totaal onafhankelijk van elkaar, en de ene is zelfs niet ouder dan de andere. Dat ook is duidelijk onzinnig, want elk wezen dat ontstaan is uit een ander heeft hiermee een zekere afhankelijkheid, en een wezen moet noodzakelijkerwijze eerst bestaan vooraleer hieruit een nieuw wezen kan ontstaan. Als de tweede en derde goddelijke persoon ontstaan zijn uit de eerste, dan moeten deze, wat hun wezen betreft, noodzakelijkerwijze een afhankelijkheid vertonen met de eerste goddelijke persoon, die hen hun wezen heeft verschaft, of die hen heeft verwekt. Het is ook noodzakelijk dat de goddelijke persoon, die het ontstaan van de beide anderen heeft bewerkt, er eerst moet geweest zijn, want iets dat er niet was, kan niets doen ontstaan. Trouwens het is tegennatuurlijk en onzinnig te beweren dat een zaak die verwekt of voortgebracht is geworden, geen begin (in de tijd) zou hebben. Volgens onze christfanaten werden de tweede en derde

goddelijke persoon verwekt of voortgebracht; daarmee hebben zij dus een begin. En indien zij een begin hebben gehad, hetgeen men niet kan beweren van de eerste goddelijke persoon, want deze werd noch verwekt noch voortgebracht door iemand anders, dan volgt hieruit noodzakelijk, dat de ene vóór de andere was.

Onze christfanaten die deze onzinnigheden zelf (ook) wel aanvoelen, en geen middel vinden om ze aannemelijk te maken, hebben wijselijk besloten, de menselijke rede ten spijt, er godsvruchtig hun ogen voor te sluiten. De zo onmetelijk grote goddelijke mysteries worden dan maar op nederige wijze vereerd, zonder hen te willen begrijpen. Gewapend met het geloof kan men die (schijnbare) onzinnigheden allemaal weerleggen.

*Kerkje van Jean Meslier
te Étrépy in Frankrijk*

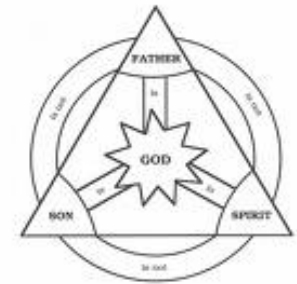
Als zij ons dus voorhouden dat we ons moeten onderwerpen, dan is het alsof zij ons zouden zeggen, dat wij blindelings moet geloven wat wij zelf niet geloven. Onze god-christfanaten veroordelen openlijk de verblinding van de oude heidenen op het vlak van hun veelgoderij.

Ze spotten met de afstamming van hun goden, met hun geboorten, met hun huwelijken en met de verwekking van hun kinderen. En ze letten er helemaal niet op om er nog meer belachelijke en onzinnige dingen over te vertellen. Als de heidenen geloofd hebben dat er niet alleen goden maar ook godinnen bestonden, dat deze goden en godinnen huwden en dat zij kinderen hadden, dan is het omdat zij hierover op een natuurlijke wijze dachten. Want zij konden zich nog geen goden voorstellen zonder lichaam of gevoelens. Ze meenden immers dat zij, net zoals mensen, over deze attributen beschikten. Waarom zouden er geen vrouwelijke goden bestaan als men wel rekening hield met mannelijke goden? Er was zeker geen reden om het ene of het andere te ontkennen. En als men al in goden en godinnen gelooft, waarom zouden die dan niet op een natuurlijke wijze kinderen verwekken? Er is zeker niets belachelijks of onzinnigs in die leerstelling, (tenminste) in de veronderstelling dat hun goden zouden bestaan.

Maar, in de leerstellingen van onze christfanaten, is er iets dat heel wat onzinniger en belachelijker is. Want, onafgezien van wat zij beweren over hun

God, die eigenlijk uit drie goden bestaat, geloven ze ook nog dat die drievoudige en enkelvoudige god noch een lichaam, noch een vorm of gedaante bezit. Ook de eerste goddelijke persoon van deze drievoudige en enkelvoudige god, die ze de "vader" noemen, en die een tweede goddelijke persoon de "zoon" heeft verwekt, en die het evenbeeld is van zijn vader, beschikt ook al niet over een lichaam, vorm of gedaante.

Maar als dat waar is, wat maakt dan het verschil uit, zodat men de eerste goddelijke persoon vader noemt en niet moeder, en de tweede goddelijke persoon zoon en niet dochter? Want als de eerste werkelijk meer vader is dan moeder, en de tweede meer zoon dan dochter, dan moet er noodzakelijk bij die twee goddelijke personen iets zijn waaraan men (dadelijk) herkent dat het eerder een vader dan een moeder betreft, en eerder een zoon dan een dochter. Maar wie zou dat kunnen bewerkstelligen, als ze alle twee al mannelijk en niet vrouwelijk zijn? Maar hoe zouden ze al eerder mannelijk dan vrouwelijk kunnen zijn, als ze over geen lichaam, noch over een vorm of gedaante beschikken? Dat kunnen we ons werkelijk niet voorstellen, en heel het idee van een mannelijke of vrouwelijke god komt hier op losse schroeven te staan. Maar wat voor belang heeft het; onze christfanaten blijven (toch) beweren dat deze twee goddelijke personen geen lichaam, vorm of gedaante bezitten, en het geslacht komt dus helemaal niet ter sprake. Nochtans hebben deze vader en zoon, uit wederzijdse liefde voor elkaar, een derde goddelijke persoon voortgebracht, die ze de "heilige geest" hebben genoemd. Ook deze derde goddelijke persoon beschikt, net zoals zijn voorgangers, noch over een lichaam, noch een vorm of gedaante. Wat een ongelooflijk circus.

Onze christfanaten begrenzen de macht van God de vader, door hem maar een enkele zoon te laten verwekken. Waarom willen ze niet dat de tweede, maar ook de derde goddelijke persoon, over de mogelijkheid zou beschikken om een zoon te verwekken, die aan hen gelijk zou zijn? De macht om een zoon te verwekken blijkt dus iets uitzonderlijks (een voorrecht) te zijn bij de eerste goddelijk persoon. Maar die volmaaktheid en macht van de eerste goddelijk persoon is niet aanwezig bij de tweede en derde goddelijke persoon. Daaruit volgt dat de drie goddelijke personen niet aan elkaar gelijk zijn, want twee

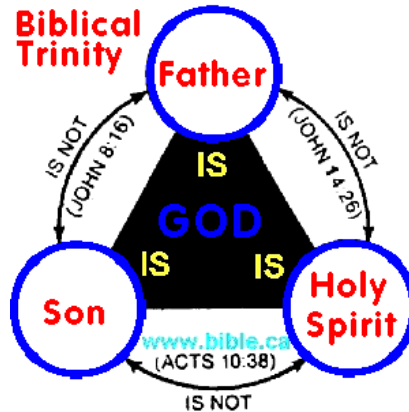
ervan beschikken niet over de zelfde mogelijkheden als de eerste. Als de christfanaten nu echter zouden beweren, dat het verwekken van een zoon geen volmaaktheid inhoudt, dan mogen ze die eigenschap ook niet aan de eerste goddelijke persoon toekennen, of aan de andere twee goddelijke personen, want men mag alleen maar volmaaktheden toekennen aan een wezen dat oneindig volmaakt is.

Trouwens, ze durfden niet beweren dat de macht om een goddelijke persoon te verwekken geen volmaaktheid zou zijn. En als ze nu komen zeggen dat de eerste goddelijke persoon meerdere zonen en dochters had kunnen verwekken, maar dat hij bewust gekozen heeft voor een enkele zoon, en dat de andere goddelijke personen insgelijks geen andere zonen (of dochters) hebben willen verwekken, dan zou men hen kunnen vragen:

1: Hoe ze dat allemaal kunnen weten; want hieromtrent kan men niets terugvinden in hun zagezegde heilige geschriften. Geen enkele van die goddelijke personen wordt daarin expliciet vermeld. Hoe kunnen dan onze christfanaten weten waarover ze spreken. Zij babbelen maar raak naargelang hun ideeën en hun op hol geslagen verbeelding.

2: Men kan ook niet beweren dat die zagezegde goddelijke personen de macht zouden gehad hebben om meerdere kinderen te verwekken, maar dat zij het niet gewild hebben en dat dit de reden is waarom die goddelijke gave niet veel resultaat heeft opgeleverd. In ieder geval is ze zonder resultaat gebleven bij de derde goddelijke persoon, die niets verwekt en niets voortgebracht heeft. En ze is bij de twee andere goddelijke personen bijna zonder resultaat gebleven, want daar werd ze aan banden gelegd. Dus die macht die de goddelijke personen ter beschikking hadden om een grote hoeveelheid kinderen te verwekken en voort te brengen, zou bij hen ledig en onnuttig blijven. Dat staat in ieder geval niet netjes om zo iets over goddelijke personen te beweren.

Onze christfanaten bspotten en veroordelen de heidenen omdat ze sterfelijke mensen zouden vergoddelijkt hebben, en omwille van het feit dat ze deze na

hun dood als goden zouden vereerd hebben. Daar hebben ze gelijk in, maar de heidenen deden niets anders dan wat onze christfanaten nu nog doen, met de vergoddelijking van hun Christus. Ze zouden zichzelf moeten veroordelen, want ze begaan dezelfde fout als de heidenen wanneer ze een mens vereeren die sterfelijk was, en zo sterfelijk dat hij schandelijk op het kruis stierf.

En het raakt kant noch wal als onze christfanaten nu beweren dat er een groot verschil zou bestaan hebben tussen hun Christus en de heidense goden, dat hun Christus tegelijkertijd god en mens zou zijn geweest (zoals onze christfanaten beweren), in aanmerking genomen dat de godheid werkelijk in Christus geïncarneerd zou zijn. Op die wijze werd de goddelijke natuur hypostatisch verenigd (zoals dat heet bij onze christfanaten) met de menselijke natuur. Die twee naturen zouden van Jezus-Christus een ware God en

een ware mens gemaakt hebben; dat laatste is nooit gebeurd met de goden van de heidenen (dat beweren tenminste onze christfanaten).

Maar het is gemakkelijk om de zwakte van hun antwoord in te zien; want, van de ene kant, zou het voor de heidenen niet moeilijk geweest zijn om (ook) net zoals de christenen te beweren, dat de godheid zich geïncarneerd zou hebben in de mensen die zij als goden vereerden. Aan de andere kant, als de goddelijkheid (werkelijk) zich zou hebben willen incarneren en zich hypostatisch te verenigen met de menselijke natuur van Jezus-Christus, hoe weten onze christfanaten dan, dat diezelfde godheid niet gewild zou hebben om zich ook te incarneren en zich hypostatisch te verenigen met de menselijke natuur van belangrijke heidense mannen en bewonderingswaardige vrouwen; mannen en vrouwen die zich door hun deugdzaam leven, hun uitmuntende eigenschappen en door hun prachtige verwezenlijkingen boven de gewone mensen hebben weten te verheffen, en daardoor als goden en godinnen vereerd zijn geworden?

En als onze christfanaten niet willen geloven dat de goddelijkheid zich nooit geïncarneerd zou hebben in die grote (heidense) persoonlijkheden, waarom willen ze er ons dan van overtuigen, dat die eer wel te beurt gevallen is aan Jezus?

Hoe kunnen ze dat bewijzen? Niet met hun geloof of met hun vertrouwen, want die ingrediënten vindt men evengoed terug bij de heidenen: hetgeen maar eens te meer aantoonde dat beide partijen zichzelf een rad voor de ogen draaien.

Maar in het heidendom echter, in tegenstelling tot het christendom, beperkte de godheid zich gewoonlijk tot belangrijke persoonlijkheden, kunstenaars en geleerden, mensen die zich bijzonder nuttig hadden gemaakt voor hun land. Maar wat voor belachelijks gebeurt er in het christendom? Daar incarneert de godheid zich in een nietsbetekende man, vuig en verachtelijk, die geen gave of kennis bezat, niet eens handig, en geboren uit arme ouders. En die sinds hij het voornemen had genomen, om in het openbaar te treden en over hem te laten spreken, voor een waanzinnige en een verleider werd gehouden; die veracht, bespot, vervolgd, en geselsd is geworden, en die men tenslotte heeft opgehangen zoals het merendeel van hen, die dezelfde rol hebben willen spelen als ze van geen hout pijlen wisten te maken.

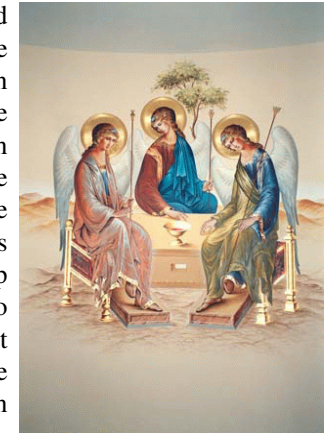
Maar in zijn tijd waren er nog veel meer soortgelijke bedriegers, die allen beweerden de beloofde messias te zijn, zoals een zekere Judas de galileër, Theodoros, Barcon en nog vele anderen, die met ijdele voorwendsels het volk bedrogen, en ze probeerden te verheffen, om ze zo voor hun kar te spannen. Maar allen zijn ze in de vergetelheid geraakt.

Laten we nu enige van hun redevoeringen en optredens, die zo typisch zijn in hun soort, nader bekijken: "Doet boete", zegde hij aan het volk, "want het hemelse koninkrijk is nabij, hecht geloof aan dit goede nieuws". En hij doorliep geheel Galilea,

terwijl hij predikte over de zogezegde nabije komst van het hemels koninkrijk. Maar heeft iemand al de komst van dit hemels koninkrijk gezien? Weer een

bewijs dat Jezus een illusionist was. Bekijken we nu hoe hij in andere verkondigingen dit mooie koninkrijk beschrijft. En hij sprak als volgt tot het volk: "Het hemelse koninkrijk is gelijk aan een man die graan van goede kwaliteit op zijn veld heeft gezaaid. Maar gedurende de nacht kwam zijn vijand die tussen het goede graan onkruid zaaide.

Het is gelijk aan een man die een schat op een veld had gevonden, en die die schat opnieuw begroef. Hij had zoveel vreugde om het vinden van die schat, dat hij zijn hele bezit verkocht om dit ene veld te kopen. Het is gelijk aan een handelaar die naar mooie parels zocht, en die nadat hij een bijzonder mooi exemplaar had gevonden zijn gehele bezit verkocht, om die ene parel te kunnen kopen. Het is gelijk aan een visnet dat in zee werd geworpen, en dat vele soorten vissen bevatte nadat het weer naar boven werd gehaald. De lekkersten werden door de vissers in tonnen verzameld, en de slechtmakenden werden weggeworpen. Het is gelijk aan een mostaardzaadje dat een man op zijn veld had gezaaid. Er is geen zaadje dat zo klein is als een mostaardzaadje, maar nadat het volgroeid is, is het groter dan het even welke groente, enz. Zijn dat redevoeringen waardig aan een God?

Tot een gelijkaardig oordeel over hem komt als men ook zijn optredens van nabij gaat bekijken. Want, 1. Een hele provincie doorlopen om de komst van een zogezegd koninkrijk te prediken; 2. Beweren dat hij door de duivel weggevoerd geweest werd, naar een hoge berg, van waarop hij alle koninkrijken op de aarde kon overschouwen: zo iets kan alleen maar bij een fantask opkomen; want men mag er zeker van zijn dat er op aarde geen enkele berg bestaat van waarop men, zij het slechts een enkel koninkrijk in zijn geheel, zou kunnen overschouwen; afgezien van het kleine koninkrijk van Yvetot, in Frankrijk. Hij heeft het zich dus maar ingebeeld dat hij al die koninkrijken zag, en dat hij door de duivel was weggevoerd. Dat geldt trouwens ook voor de top van de tempel; De heilige Marcus vermeldt ons dat hij een doofstomme heeft genezen. Hiervoor stak hij zijn vingers in de oren van de man, en na gespuwd te hebben trok hij aan zijn tong. Dan richtte hij zijn ogen hemelwaards en zuchtte diep, en zei tot de doofstomme: Epheta. Dat

men het maar zelf naleest al wat over hem bericht is geworden, en dat men dan oordeelt of er zo iets belachelijks op de wereld bestaat.

Nadat we een aantal zwakheden in het christelijke geloof hebben belicht, willen we tenslotte nog enkele woorden wijden aan hun mysteries. Zij vereren een God die uit drie personen bestaat, oftewel drie personen en een God. Onze christfananten eigenen zich de macht toe om goden uit deeg en meel te maken, en zoveel als ze zelf maar willen. Want, volgens hun beginselen, hoeven ze maar een viertal woorden uit te spreken, over een aantal glazen wijn of over een aantal kleine broodjes (hosties), en ze maken er zoveel goden van als ze maar willen, al ware het er een miljoen. Wat een waanzin! Met al die zozegde macht van hun Christus zouden ze nog geen vlieg kunnen maken; en toch (blijven ze) geloven ze dat ze goden, met duizenden te gelijk, kunnen maken. Men moet wel simpel van geest zijn, om zulke erbarmelijke zaken te kunnen geloven; en te weten dat dit ijdele fundament opgebouwd is met de dubbelzinnige woorden van een fanatiekeling.

Zien ze dan niet, deze verblinde geleerden (theologen), dat ze met het willen laten vereren van beeltenissen uit deeg, onder het voorwendsel dat de priesters de macht zouden hebben om die te wijden en in goden te veranderen, dat ze de deur wijd openzetten voor alle soorten van afgoderij? Zouden alle priesters die zich niet op die macht kunnen beroemen, zouden die zich niet willen kunnen beroemen om beeltenissen in goden te veranderen?

Zien ze ook niet, dat de goden en de beeltenissen in hout, in steen, enz., die door de heidenen werden vereerd, voor dezelfde redenen, de ijdelheid aantonen van de goden en de beeltenissen in deeg en meel, die door onze gods-christfanaten worden vereerd? Met welk recht bespotten ze de valsheid van de heidense goden? Is het omdat ze slechts het werk zijn van mensenhand, stomme en ongevoelige beeltenissen? En wat zijn dan tenslotte onze goden, die we opgesloten houden in blikken bussen, uit angst voor de muizen.

Etrépigny, 15 maart 1732

Offerdiensten

Wanneer wij Psalm 51 lezen, zegt David daarin het volgende:

16 Want Gij hebt geen lust tot offerande, anders zou ik ze geven; in brandofferen hebt Gij geen behagen.

17 De offeranden Gods zijn een gebroken geest; een gebroken en verslagen hart zult Gij, o God! niet verachten.

1 Samuël 15:22 Doch Samuel zeide: Heeft JHWH lust aan brandofferen, en slachtofferen, als aan het gehoorzamen van de stem van JHWH? Zie, gehoorzamen is beter dan slachtoffer, opmerken dan het vette der rammen.

Jesaja 1:11 Waartoe zal Mij zijn de veelheid uwer slachtoffers? zegt JHWH; Ik ben zat van de brandoffers der rammen, en het smeer der vette beesten, en heb geen lust aan het bloed der varren, noch der lammeren, noch der bokken.

Jeremia 7:22 Want Ik heb met uw vaders, ten dage als Ik hen uit Egypteland uitvoerde, **niet** gesproken, **noch** hun geboden van zaken des brandoffers of slachtoffers.

Jeremia 9:24 Maar die zich beroemt, beroeme zich hierin, dat hij verstaat, en Mij kent, dat Ik JHWH ben, doende weldadigheid, recht en gerechtigheid op de aarde, want in die dingen heb Ik lust, spreekt JHWH.

Hosea 6:6 Want Ik heb lust tot weldadigheid, en niet tot offer; en tot de kennis Gods, meer dan tot brandofferen.